1852. N°. 29.

LEYDSCHE COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 8 MAART.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 6 Maart.

Zitting van den Gemeenteraad van heden.

Afwezig de HH. Mr. H. Cock, Mr. H. Gevers, B. F. Krantz en A. C. Leembruggen.

De Notulen van de vorige Vergadering zijn gelezen en goedgekeurd.

De Burgemeester deelt mede:

Eene dispositie van Gedeputeerde Staten van Zuidholland van den 25sten Februarij dezes jaars, waarbij de concept-acte tot afstand van den grond der Ruïne voor het Societeitsgebouw is goedgekeurd.

En is deze aangenomen voor kennisgeving.

De Burgemeester heeft eenige stukken voorgelegd, waarvan de meeste in de leeskamer ter inzage worden nedergelegd, andere worden aangenomen voor kennisgeving, terwijl op een adres, als op ongezegeld papier geschreven en geen bepaald verzoek inhoudende, wordt besloten over te gaan tot de orde van den dag.

De Wethouder Bucaille brengt rapport uit omtrent een door Burgemeester en Wethouders in het R. C. Wees- en Oudeliedenhuis, naar aanleiding van art. 179 lit. U der Gemeentewet, gedaan bezoek, welk rapport zich gunstig verklaart omtrent den toestand van dit gesticht en deszelfs bevolking, en waaruit tevens blijkt dat door Mren Regenten de meeste zorg in het belang der verpleegden wordt aangewend.

De Burgemeester brengt in behandeling:

1°. De verordening voor vaste Commissiën uit den Gemeenteraad.

En is dezelve na deliberatie, na geringe wijziging, met algemeene stemmen aangenomen.

2°. Het adres van het Collegie van HH. Zetters ter verkrijging van f 150 uit de Gemeentekas tot bezoldiging van eenen ambtenaar, aan dat Collegie ondergeschikt en dadelijk verantwoordelijk.

Er is na deliberatie met 12 tegen 7 stemmen besloten, hebbende de leden le Poole en Ysselsteyn, als leden van het Collegie van Zetters, zich in deze buiten stemming gehouden, zich met de conclusie van het rapport van de Commissie, in wier handen dit adres ter fine van berigt en raad was gesteld, te vereenigen, en mitsdien de som van f 150 ter beschikking te stellen van het Collegie van de Gemeente-Zetters dezer Stad, ten einde daaruit te kwijten zoodanige hulp en tegemoetkoming als dat Collegie ten zijnen gerieve het meest doeltreffend oordeelen zal, en zulks bepaaldelijk ten regarde van de onderscheidene werkzaamheden dat Collegie buiten en behalve de patenten opgedragen, te vinden over dezen jare op den post der begrooting voor Onvoorziene Uitgaven en vervolgens op het artikel voor kosten van Huishoudelijke administratie, onder het nommer, kosten voor het kadaster, bij het Tableau vermeld.

Tegen hebben gestemd de HH. Olivier, Hartevelt, Bake, Lezwijn, Bucaille, Luzac en de Voorzitter.

3°. Een voorstel door het Raadslid van der Boon Mesch gedaan, om eene commissie te benoemen, ten einde middelen te beramen om in het welbegrepen belang der stad en ingezetenen, de geschillen in zake het Huiszittenhuis te eindigen.

Hieromtrent is door het Raadslid Bake als amendement voorgesteld, het benoemen van eene Commissie, aan welke wordt opgedragen het mededeelen aan den Raad van hare consideratien, en, zoo mogelijk van een bepaald advies, omtrent de middelen die zouden kunnen en behooren aangewend te worden, ten einde de financiële ongelegenheden weg te nemen, waarin de stedelijke kas gebragt is, en met welker voortduring en verzwaring zij bedreigd wordt, ten gevolge der belemmering welke de Raad ondervonden heeft, in het beslechten der hangende geschillen betreffende het Huiszittenhuis.

Dit amendement is met 20 tegen 1 stemmen aangenomen, hebbende de Heer Olivier zijn stem tegen het voorstel uitgebragt.

Daarna zijn de HH. Eisman, Stoffels en Adriaans aangewezen om met den Burgemeester het bureau van stemopneming uit te maken, en zijn voorts bij stemming tot deze Commissie benoemd de HH. van der Boon Mesch, Bake en van Stirum.

Nog deelt de Burgemeeser mede, dat eenige Studenten tot een te geven feest aan een aantal ingezetenen in de volgende week het vrij gebruik van Stadsgehoorzaal hebben verzocht.

En heeft de Raad hiertoe deszelfs toestemming verleend.

Waarna de Vergadering is gesloten.

— De Britsche Academie van Wetenschappen en Nijverheid heeft den Hoogleeraar A. H. v. d. Boon Mesch alhier, tot haar eerelid benoemd.

— De nog jeugdige Zendeling van het Barmensche Genootschap voor China, die ll. Woensdag hier voor een talrijke schare een merkwaardig verslag gaf van zijne zending in China, dat met veel belangstelling werd aangehoord, zal morgen avond te Rotterdam in de kleine Schotsche kerk optreden, en eerlang weder naar China vertrekken.

— Door het bedanken van den Heer S. Piek als Lid der Prov. Staten van Zuidholland, zal in het Hoofdkiesdistrict Leyderdorp, op den 31sten dezer maand tot eene nieuwe verkiezing worden overgegaan.

— Omtrent de droogmaking van het Haarlemmer-meer wordt in de *Staats-Courant* het volgende medegedeeld: Het berigt in de *Staats-Cour.* van den 6den Februarij 1852, n°. 32, omtrent den staat der droogmaking, hield in, dat op den laatsten Januarij de middelbare hoogte van het polderwater was waargenomen op 3.55⅘ el onder Amst. peil; op den laatsten der afgeloopene maand gaven de gezamenlijke waarnemingen de gemiddelde hoogte van dat water aan op 3.52¼ el onder gezegd peil, en is alzoo het meerwater in Februarij met 3 duim verhoogd. De Leeghwater en de Cruquius hadden den meesten tijd wegens hoogen boezemstand niet kunnen werken; de Lynden had moeten stilstaan wegens de ondernomen verandering aan de stoomketels.

— Dr. C. A. J. A. Oudemans, Lector in de Botanie aan de Geneeskundige school en het wetenschappelijk instituut te Rotterdam, beroepen tot Lector in de natuur-historische wetenschappen aan de Koninklijke militaire Academie te Breda, heeft voor die benoeming bedankt.

— Onder anderen is tot lid van het Historisch Genootschap te Utrecht benoemd, Dr. J. C. Drabbe onderwijzende aan het instituut van den Heer Le Comte, te Rijswijk.

— De Oud Gouverneur-Generaal van Oost-Indië J. J. Rochussen is den 28sten Februarij te Triest aangekomen.

— Zesde Vervolg en Slot van het beheer en den staat van Ned. Indië (zie ons nommer van 23, 25 en 27 Febr. en 1, 3 en 5 dezer).

De Lands-drukkerij te Batavia staat onder het toezigt van den directeur der producten en civile magazijnen, en onder het onmiddelijk beheer van eenen directeur. Ingeval 's Lands dienst dit toelaat, wordt er ook werk voor particulieren verrigt tegen betaling.

Het werk bij 's Lands-drukkerij neemt steeds toe. Veel dat er vroeger verrigt werd, is gestaakt en naar de bestaande particuliere drukkerijen verwezen. Terwijl in 1839 de Lands-drukkerij een nadeelig slot van f 15,153 had opgeleverd, heeft zij in 1848 f 15,567 voordeel gegeven.

In alle gevallen, waar kennis aan werktuigkunde in het algemeen en aan stoomwerktuigkunde in het bijzonder vereischt wordt, staat ten dienste van den Gouv.-Generaal een hoofd-ingenieur voor het stoomwezen in Nederl.-Indie, die regtstreeks aan hem ondergeschikt en tot het vragen van inlichtingen aan alle departementen van beheer bevoegd is.

De constructie-winkel te Soerabaija is eene hulp-inrigting tot het vervaardigen en herstellen van allerlei voorwerpen van metaal, hout en leder, ten behoeve van 's Lands militaire en civile dienst. Doch er wordt ook tegen betaling gewerkt voor particulieren. De constructie-winkel staat onder eene commissie van super-intendentie, zamengesteld uit: den resident, als voorzitter; den militairen commandant, den eerstaanwezigen artillerie-officier, den equipagiemeester, den onder-intendant der militaire administratie, als leden, en den secretaris der residentie als secretaris.

In 1841 rigtte een industrieel, met geldelijke hulp van eenige ingezetenen, te Soerabaija eene fabriek op tot het vervaardigen van stoom- en andere werktuigen. In het begin van 1843 verschafte de Regering hem f 30,000 in voorschot, maar hij slaagde niet. Daarna wendde hij zich tot de Regering met het verzoek, om de fabriek, die publiek geveild zou worden, voor hem te koopen, dat geschiedde tegen f 100,000, met nog f 50,000 verstrekt voorschot, alles renteloos, onder verband van de fabriek en verdere voorwaarde.

In September 1848 bleek het, dat hij niet in staat was de zaken gaande

te houden en dat de Regering te kiezen had tusschen: overname der fabriek c. a. voor zich, — voortdurende verstrekking van fondsen, — en opvordering van het verstrekte; het eerste werd gekozen.

Bij notariele acte van 2 April 1849 is dan ook de fabriek Phoenix c. a. in eigendom op de Regering overgegaan voor *f* 270,000, zoodat boven de voorgeschotene *f* 160,000 toebetaald moesten worden *f* 110.000. Hieronder waren *f* 64,000 begrepen aan schulden van den ondernemer, die de Regering voor hem betalen zou. Hoe dien ten gevolge het beheer over de fabriek bepaaldelijk georganiseerd zou worden, maakte in 1849 nog een punt van beraadslagingen uit. Voorloopige regelingen verzekerden intusschen eene goede benuttiging van den gedanen aankoop voor de nijverheid en Regerings eigen behoeften.

Op een aantal punten in Nederl. Indie heeft men sedert 1827 steenkolen gevonden; tot geregelde ontginning is het nogtans alleen gekomen in Bandjermassing op Borneo in 1845. Latere berigten gaven echter aanleiding tot het besluit om van regeringswege geene verdere pogingen voor het ontginnen dier lagen in het werk te stellen.

In 1849 zijn onderzoekingen aangevangen naar steenkolen op het eiland Bawean, bij Soerabaija, waar verschijnselen zich voordeden van deugdzame beddingen dezer brandstof.

De houtbosschen van Djati, zijn met eenige uitzonderingen over geheel Java, Regerings eigendom. Er wordt thans meer en meer zorg gedragen dat deze goed worden onderhouden. Zij besloegen in 1849 eene uitgestrektheid van 2,600 □ palen. Er werden 159,000 boomen geplant en nieuw plantsoen en 116,000 ingeboet.

De inkomsten van Nederl. Indie vloeijen voort: 1°. uit het regt tot het vorderen van daden welke een geldelijk voordeel voor den Souverein ten gevolge hebben, zoo als: diensten zonder of tegen verminderd loon; opbrengsten in geld of goed; aanschaffing uitsluitend bij den Souverein van zekere benoodigdheden; 2°. uit den verkoop van producten, welke, aan den Souverein toebehooren. Uit verpachte belastingen en monopolien.

De Regering heeft den handel op Japan geheel aan zich gehouden. De goederen welke gebleken zijn in dat Rijk te kunnen worden van de hand gezet, zijn in twee categorien verdeeld.

De eerste begrijpt dezulke, welke de Regering zelf daar invoert en voor zijne rekening door zijne ambtenaren laat verhandelen. Deze tak van den handel heet komps-handel. [Denkelijk verkort uit, kompagnie's handel.]

De handel in goederen, niet behoorende tot die eerste categorie, en welke dus de tweede uitmaken, wordt afgestaan aan eenen pachter. Dit gedeelte van den Japanschen handel heet particuliere of kambang-handel.

Buiten de goederen van den komps-handel, zendt de Regering naar Japan jaarlijks voor eene inkoopswaarde van uiterlijk tien duizend gulden aan goederen, welke anders tot den kambang-handel zouden behooren, ter voldoening aan de aanvragen van den Keizer en de rijksgrooten van Japan. Daarentegen verbindt de Regering zich jegens den pachter van den kambanghandel, dat de Regering geene andere handelsartikelen van Japan voor eigen rekening zal ontvangen of ontbieden dan koper, kamfer, kabaaijen, voorwerpen van natuurlijke historie en tegengeschenken van de Japansche rijksgrooten. Alle andere Japansche uitvoer-artikelen zijn dus aan den pachter overgelaten. Die kambang-handel levert ongeveer *f* 20,000 's jaars op.

Ten opzigte der Heerediensten, *Adat*, treedt het verslag in vele opgaven. Daar deze over 't algemeen te drukkend waren, heeft men in afwachting van meer bepaalde regelingen, in 1849 den residenten aanbevolen, om te trachten aan elke dessa (dorp) slechts ééne soort van algemeene of bijzondere diensten op te dragen, zoo min mogelijk buiten derzelver districten en zoo geregeld dat het getal dagelijks op te roepen werkbare mannen niet te boven ga een man van de zeven dienstpligtige huisgezinnen, en om alle algemeene Heere- of verpligte diensten zooveel mogelijk te doen verrigten in de maanden, gedurende welke de bevolking niets te doen heeft aan hare rijstvelden.

Onder de belastingen in geld opgebragt, komt eerst in aanmerking de landrente of directe belasting op den inlandschen landbouw, wier inning is opgedragen aan de dorpshoofden, die daarvoor genieten acht ten honderd, en aan inlandsche beambten, genaamd onder-collecteurs der landelijke inkomsten, wien eene bezoldiging is toegelegd naar gelang van de hoegrootheid hunner ontvangst.

In de heffing dier landrente heerscht veel ongelijkmatigheid. Zij bragt in 1848 ongeveer 10 millioen op, en in de buitenbezittingen *f* 168,289.

Alle inlandsche ingezetenen van Java, geen landbouwers of ambtenaren zijnde, moeten opbrengen eene belasting op het bedrijf, bedragende: voor Javanen *f* 1 tot *f* 5 's jaars; voor Chinezen en anderen, met inlanders gelijkgestelden, *f* 1 tot *f* 20 's jaars. De opbrengst was in 1848 *f* 277,295. Voorts ankeragie-geld en loodsgeld in 1848 *f* 102,009 bedragende.

De inkomende en uitgaande regten bedroegen op Java en de buitenbezittingen, ongeveer 4½ millioen, en de additionele regten *f* 214,415. Voorts met eenige nog andere regten ruim 4 millioen, consumtie-regt op tabak *f* 85,351.

Verder vindt men opgave van verdere inkomsten uit verschillende belastingen, verslag van den staat der tinmijnen op Banka, en staten van opbrengst van koffij, suiker, indigo enz.

In 1848 was het getal koffijboomen ruim 221 millioen, die 860,000 pikols (van 125 oude ℔) opleverden, die de Regering *f* 9.70 kostten en *f* 13,36 opbragten.

De inlandsche bevolking bouwt op de gronden, welke te harer beschikking blijven, voornamelijk rijst, voorts djagon (maïs) en allerlei eetbare vrucht opleverende planten. Van deze cultures kan alleen omtrent de rijst eene eenigzins volledige opgave verschaft worden.

Door de menigvuldige en hevige regens gedurende den westmousson van 1848 en 1849, bereikte de waterstand der rivieren in de lagere streken eene in lang niet gekende hoogte, traden deze buiten hare oevers en overstroomden een groot gedeelte der met padi beplante velden. In de residentie Bagelen werd hierdoor op vele plaatsen de oogst nagenoeg geheel vernield; terwijl in de residentie Samarang de uitgestrekte vlakte van Demak en Grobogan en een gedeelte der Afdeeling Samarang door een totaal misgewas werden getroffen. In weerwil van de van Regeringswege genomen maatregelen, was het niet mogelijk de gevolgen der ondervonden rampen geheel te keer te gaan, en is de bevolking in die streken, zoo door gebrek en de uit het gebruik van onvoldoend of ongezond voedsel ontstane ziekten, als door verhuizing, aanzienlijk verminderd.

Zooveel de beschikbare middelen dit slechts toelieten, werd ook in 1849 de uitbreiding der rijst-cultuur door het aanleggen van doelmatige waterwerken bevorderd. Sedert 1° October 1845 tot ultimo 1849 zijn voor de waterwerken, in het belang van de rijst-cultuur noodzakelijk, *f* 622,374 beschikbaar gesteld.

De rijst-cultuur op Java, met uitzondering van Batavia, Buitenzorg, Soerakarta en Djokjokarta, besloeg in 1849 op 1,546,921 bouws van 500 □ roeden, 25,333,661 pikols padi of ongepelde rijst, die de helft aan zuivere rijst opleveren, en waarvan de hoogste marktprijs per pikol padi ongeveer *f* 4.— van 120 duiten; de laagste *f* 2.— en 51 duiten. In 1847 was de hoogste prijs tot ruim *f* 7.— geklommen.

Volgens opgaven der gewestelijke besturen zouden voor particuliere rekening op Java, met inbegrip van die producten, welke, op regerings-gronden geteeld, ter beschikking van de fabriekanten gelaten werden, uit den oogst van 1849 verkregen zijn: koffij 66,590 pikols, suiker 431,254 pikols, indigo 165,940 ℔, cochenille 57,599 ℔, tabak 7,270 pikol.

De veestapel op Java, met uitzondering van Batavia, Soerakarta, Djokjokarta en eenige particuliere landen, bedroeg in December 1849 1,440,062 buffels, 522,083 runderen, 365,369 paarden.

Omtrent den handel zijn de bijzonderheden vervat in de gedrukte handelsverslagen.

'S GRAVENHAGE, 6 Maart.

Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Vrijdag 5 Maart.

In deze zitting is na langdurige beraadslagingen met 22 tegen 11 stemmen aangenomen het wetsontwerp tot regeling der gemeenschap door electromagnetische telegraphen. Tegen, de Heeren: Philipse, van Foreest, de Jonge van Ellemeet, d'Ablaing van Giessenburg, de Brauw, van Rijckevorsel, van Heeckeren van Wassenaar, de Kempenaer, van Nispen van Pannerden, Borski en van Aylva van Pallandt.

Daarna is de vergadering overgegaan in committé-generaal.

De openbare zitting hervat zijnde, heeft de Kamer voorts, na eene korte woordenwisseling, met algemeene stemmen aangenomen de ontwerpen van wet tot bekrachtiging eener provinciale belasting in Friesland, en tot verhooging van de XIde afdeeling van het Vde hoofdstuk der Staatsbegrooting van 1852, ter zake van electro-magnetische telegraphen.

De vergadering is tot nadere bijeenroeping gescheiden.

— Men verneemt dat de Eerste Kamer, in hare zitting met gesloten deuren van Woensdag besloten heeft, dat het verslag harer beraadslaging over het ontwerp tot gedeeltelijke goedkeuring van het tractaat van handel tusschen Nederland en België, niet openbaar zal worden gemaakt, terwijl de stemmen hebben gestaakt over de vraag, of het geheim over de gevoerde beraadslagingen zal worden bewaard, zoodat er te dien aanzien voor alsnog geene beslissing is gevallen.

AMSTERDAM, 5 Maart.

Het gehoor dat Z. M. de Koning gisteren morgen verleende, werd zeer talrijk bezocht. In den namiddag was er groot diner ten Hove.

Heden bezocht Z. M. het stadhuis. Morgen zal Z. M. de fabriek der Heeren Paul van Vlissingen en Dudok van Heel en Dingsdag aanstaande Felix Meritis met een bezoek vereeren. Z. M. zal ook, gedurende zijn verblijf alhier, de verschillende particuliere kabinetten van schilderijen gaan bezigtigen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 3 Maart.

De nieuwe Bewindslieden die leden van het Lagerhuis zijn, behoeven als zoodanig herkiezing ten gevolge hunner benoeming. De meesten hebben de stemmen hunner kiezers gevraagd zonder daarbij in ontwikkeling hunner gevoelens over de openbare aangelegenheden te treden. Doch de Heer d'Israeli, de nieuwe kanselier der schatkist, heeft aan de kiezers van het Graafschap Buckingham hoofdzakelijk het volgende geschreven:

»Wij zullen trachten een eind te maken aan die onderlinge worsteling van volksklassen, welke in de laatste jaren een zoo nadeeligen invloed op de welvaart van dit rijk heeft uitgeoefend; die maatregelen tot verhelping van bezwaren te werk te stellen, welke de belangen van een grooten tak onzer productie, onder ongelijken druk der belastingen lijdende, het regt hebben van een regtvaardig bewind te vragen; vriendschapsbetrekkingen met alle vreemde mogendheden aan te houden en eenen eervollen vrede te verzekeren; onze staatsinstellingen, in haren geest zoowel als in haren vorm, staande te houden; de krachtige werking onzer nationale en Protestantsche kerk te verhoogen en hare regten te handhaven."

Een ander der nieuwe Bewindslieden, Lord John Manners, zegt in den brief, waarin hij zich aan de kiezers van Colchester ter herkiezing aanbeveelt:

»De staatkunde van het nieuwe bewind is, de regten te handhaven en den invloed te bevorderen van de nationale Protestantsche kerk, en de aanmatigingen van den Pauselijken Stoel te wederstaan; het behoud van al wat in onze alonde instellingen nuttig is, te paren aan die hervormingen, welke practische wijsheid vereischt; de onderling strijdende belangen van landbouw en fabriekwezen te verzoenen; welvaart en tevredenheid aan een verarmd of misnoegd koloniaal rijk te hergeven; de verbetering van den maatschappelijken toestand der nijvere volksklassen te behartigen, en de middelen van nationale verdediging bereid te houden voor het droevig geval van eenen oorlog bij ernstig streven naar het behoud van de zegeningen des vredes."

— Men weet dat bij vele ijverige Protestanten in Engeland gemoedelijke bezwaren bestaan tegen het rijkssubsidie aan de kweekschool van Roomsche geestelijken te Maynooth in Ierland, hetwelk door wijlen Sir Robert Peel als een vaste post op de begrooting van staatsuitgaven gebragt is. Zij zeggen dat het Ministerie Derby, hetwelk de handhaving der gevestigde Staatskerk in zijn programma heeft opgenomen, niet langer de ondersteuning van een Protestantschen Staat tot verbreiding eener dwaalleer moet leenen.

De Dublinsche bladen maken thans eenen brief van den Anglikaanschen Aartsbisschop van Dublin openbaar, waarin hij zich tegen de intrekking van het bedoelde subsidie verklaart. »Wij zouden daardoor — zegt hij — het getal of den invloed der Roomsche geestelijkheid in Ierland niet verminderen, noch hare veredeling bevorderen; veeleer juist het tegendeel; terwijl het aan die partij het voorwendsel eener grieve, waarnaar zij thans zoo verlangend uitziet, zoude geven, een aanval in het Parlement op de Anglikaansche godgeleerde scholen zou ten gevolge hebben, en tot de vernietiging zou leiden eener inrigting van onderwijs, die, wat zij overigens ook zij, zekerlijk niet ultra-montaansch is, maar veeleer het bolwerk der nationale partij in de Roomsche kerk van Ierland."

— Te Manchester is den 2^{den} eene openbare vergadering gehouden van een groot aantal voorstanders der handelsvrijheid, waarin het anti-graanwetgenootschap, wegens de optreding van een Ministerie, dat het beschermend stelsel is toegedaan, wederom in het leven is geroepen. De Heer Cobden de bekende voorstander der handelsvrijheid, heeft bij die gelegenheid eene redevoering uitgesproken, en er werd bepaald, dat een adres aan H. M. zou worden gezonden, inhoudende, dat twijfeling en onzekerheid omtrent het behoud van den vrijen graan-invoer alle handels- en nijverheids-ondernemingen belemmert, woeling en onrust in den lande gaande houdt, ijdele verwachtingen en bedenkelijke bekommeringen voedt; dat bij H. M. het belang harer onderdanen zwaarder moge wegen dan de eischen van een uitstel-zoekend bewind of eenig partijbezwaar. In 25 minuten tijds was voor 27,500 £ ingeschreven, als bijdragen tot goedmaking der uitgaven, die het genootschap voor zijn doel zou noodig hebben.

BELGIE.

BRUSSEL, 5 Maart.

In de centrale sectie der Kamer van Vertegenwoordigers is de vraag of de differentiële regten geheel zouden kunnen worden afgeschaft, met 5 tegen 2 stemmen ontkennend beantwoord; — de vraag, of die afschaffing zoude kunnen plaats hebben, met uitzondering van de entrepôts in Europa, even zoo, met 4 tegen 3 stemmen; — de vraag, of aan de Regering de bevoegdheid zou kunnen worden gelaten, om, bij besluit, tot de afschaffing van differentiële regten over te gaan, desgelijks, met 6 tegen ééne stem; — en de vraag, betreffende het verlof aan de Belgische zoowel als aan de vreemde schepen te geven, om een deel hunner lading te mogen lossen, even zoo, met 4 tegen 3 stemmen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 4 Maart.

De Fransche bank heeft in overeenstemming met de Regering, de rente verlaagd en besloten van nu aan, handels-papier tegen 3 pCt. te disconteren, en ook op spoorweg-aandeelen geld voor te schieten. Tevens is eene voor de Regering gunstige schikking getroffen over de teruggave van gelden die de bank sedert 1848 aan de schatkist had geleend; de som van 75 millioen, welke zij uit dien hoofde volgens vroegere schikkingen in den loop van dit jaar had moeten ontvangen, zal in vijftien jaarlijksche termijnen van 5 millioen, waarvan de eerste op den 1sten Julij 1853 verschijnt, terugbetaald worden en inmiddels slechts 3 pCt. rente dragen. Daarentegen is het ten einde loopende octrooi der Fransche bank bij besluit van den President tot den 31sten December 1867 verlengd.

— Als een nieuw blijk, dat de Regering vast heeft besloten, om niet terug te komen op den maatregel tot sequestratie der eigendommen van de familie Orleans, kan strekken, dat zij eene militaire medaille heeft ingesteld, welke zal worden uitgereikt aan onder-officieren van de zee- en de landmagt, met eene lijfrente van 100 fr., die zal bekostigd worden uit de opbrengst der goederen van het geslacht Orleans.

— Voor zoover thans bekend is, behooren van de 220 gekozen leden voor de Wetgevende Vergadering, slechts 4 tot de oppositie.

— Men verzekert dat de Generaal Cavaignac de verkiezing niet wil aannemen, en wel omdat hij in het Wetgevend Ligchaam geene zitting zou kunnen nemen, zonder zich door eenen met zijne republikeinsche beginselen strijdigen eed aan de tegenwoordige orde van zaken te verbinden.

— De Heer Bocher, in hechtenis genomen wegens het verspreiden van stukken in het belang der familie der Bourbons, is tot 500 fr. boete veroordeeld en in vrijheid gesteld.

— In de departementen is op vele plaatsen, ook zonder dat er bepaalde oppositie tegen de Regering bestond, de ijver der kiezers om haar door verkiezing harer Candidaten te ondersteunen, gering geweest. Zoo zijn te Rheims, waar de bevolking den 20sten December bijna eenparig voor den President stemde, ditmaal 6,895 van de 11,374 kiezers in gebreke gebleven hunne stem uit te brengen; te Rouen heeft de helft der kiezers zich buiten stemming gehouden; in beide steden evenwel is de meerderheid der uitgebragte stemmen op den Regerings-Candidaat gevallen.

SARDINIE.

Op dit eiland zijn vrij ernstige onlusten uitgebroken ter zake van het verbieden van maskeraden op de straat, ten tijde van het karneval. Te Cagleari raakte de gemaskerde optogt slaags met de carabiniers en ruiterij, als ook te Sassari; verscheiden werden gewond en twee gedood.

PRUISSEN.

BERLIJN, 4 Maart.

Al de Staten van het Duitsch Verbond hebben, wegens het in vele Staten heerschend gebrek, den invoer van granen, meel en peulvruchten tot 31 Augustus, de Regering van Kassel tot 30 September vrijgesteld.

— In den namiddag van den 2^{den} zijn beneden Coblentz, bij Kesselheim, de opwaarts varende stoomboot Beethoven en den Rijn afwaarts varende Nederlandsche stoomboot N°. 23, te midden van eene zware sneeuwjagt, tegen elkander gestoomd; met het gevolg, dat de eerste, zwaar beschadigd, gezonken is. De Nederlandsche stoomboot werd minder beschadigd en kon te Kesselheim ten anker komen.

Den 4^{den} is de N°. 23 voor Keulen aangekomen. De equipage van de Beethoven had een oogenblik in levensgevaar verkeerd, maar al de manschappen waren door de N°. 23 gered, zoodat men geen menschenlevens te betreuren heeft.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 2 Maart.

De Keizer is den 28sten Febr. ll. van Triëst naar Venetië gestevend, aldaar dien dag aangekomen en onder het luide vreugdegejuich der menigte aan wal gestapt.

Z. M. heeft een bezoek bij den Russischen Grootvorst afgelegd, welke hem was te gemoet getrokken, en deze hebben toen gezamentlijk het middagmaal gebruikt en de voorstelling in den schouwburg bijgewoond. Den 29sten was Z. M. bij de godsdienstoefening in de kerk van S^{t}. Markus tegenwoordig en legde daarna een bezoek af op het Russische stoomfregat Wladimir.

— De Prins Bisschop van Stiermarken heeft in een' herderlijken brief ten sterkste aangedrongen op eene gepaste viering van den Zondag, als rustdag.

STADS BERIGT.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN brengen, uit naam van den Heer Commissaris des Konings in de Prov. Zuid-Holland, ter kennis van alle belanghebbenden, dat bij resolutie van Z. Exc. den Minister van Finantiën van 4 Maart 1852, bepaald zijn de prijzen, het opgeld daaronder begrepen, waarvoor de Collecteurs, Splitters en Debitanten der Staats-Loterij, de loten en gedeelten daarvan, voor de *tweede* week der trekking van de laatste klasse der 216de Loterij, zullen mogen uitgeven, te weten:

Bij Verkoop.		*Bij Verhuring.*	
Geheele Loten	f 72.00.	Geheele Loten	f 25.00.
Halve	- 36.00.	Halve	- 12.50.
Vijfde	- 14.40.	Vijfde	- 5.00.
Tiende	- 7.20.	Tiende	- 2.50.
Twintigste	- 3.60.	Twintigste	- 1.25.

Wordende de belanghebbenden bij deze herinnerd, dat, bij art. 8 van Z^{r}. M^{s}. besluit van 6 Januarij 1831, n°. 68 (*Staatsblad n°. 2*), uitdrukkelijk is vastgesteld, dat de Collecteurs, Splitters en Debitanten gehouden zijn, om zich naar die prijsbepaling te regelen, en dezelve gedurig ter inzage voor het publiek, beschikbaar te hebben.

LEYDEN, 5 Maart 1852. De Burgemeester VAN LIMBURG STIRUM,
De Secretaris v. PUTTKAMMER.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd: J. H. VAN LEEUWEN,
EN
M. E. WIJNBEEK.

LEYDEN, 3 Maart 1852.

Algemeene Kennisgeving.

Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON, Vrouwe A. E. HARTEVELT — MODDERMAN.

LEYDEN, 5 Maart 1852.

Heden beviel door Gods goedheid van eene welgeschapene DOCHTER, ANTOINETTA MARIANNA VLIELAND, geliefde Echtgenoot van

LEYDEN, 5 Maart 1852. N. DE BINK.

Degenen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel van wijlen Vrouwe ELISABETH GEERTRUIDA VERKOUTEREN, overleden den 24sten Februarij 1852, gelieven daarvan **Opgave** of **Betaling** te doen vóór den 1sten April aanstaande, ten Kantore van den Notaris D. N. ROSKES, alhier.

De DEELHEBBERS in de Societeit *de Grofsmederij*, te *Leyden*, worden uitgenoodigd om op Dingsdag den 16den Maart 1852, des namiddags ten *half één* ure te compareren aan het *Locaal der Fabriek*, ten einde, ingevolge Art. 17 der Statuten, aan te hooren **het Verslag van den Staat der Societeit**; liggende de **BALANS** ter Visie van Deelhebbers aan het Bureau der Grofsmederij van heden af, van des voormiddags 10 tot des namiddags ten 3 ure.

Namens het Bestuur,

LEYDEN, 1 Maart 1852. A. HARTEVELT Jz., *Secretaris.*

Wordt gevraagd voor eenige Uren van den dag, op een **Practizijns-Kantoor** binnen deze stad: Een JONGELING uit den beschaafden stand, niet beneden 14 jaren oud, en goed kunnende Lezen, Schrijven en Rekenen. Adres met eigenhandig geschreven Brieven, onder Letter **B.** aan het Bureau dezer Courant.

PIANO-FORTE.

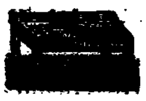

Door buitengewone gelegenheid *uit de Hand te Koop*, een uitmuntend goed geconcerveerde **PIANO** 6 Octaafs, voor een civilen prijs, te bevragen bij N. T. TAVERNE, Ouden Rijn, te *Leyden*.

De Ondergeteekende beveelt zich in de gunst van het geëerde Publiek, tot het vervaardigen van **Koperen Winkel-Balanzen**, welke in Juistheid, Prijzen en Modellen kunnen wedijveren, met die door den Heer BEKKER te *Arnhem* vervaardigd. Voorzien van een ruim assortement, rekent hij in het bijzonder op de gunst zijner geëerde Stadgenooten, ter bevordering van dezen tak van Nijverheid, belovende eene solide bediening.

D. S. RIENKS,

Langebrug bij de Ruïne, Wijk IV. N°. 453.

Men vraagt te Huur,

een **TUIN**, in de nabijheid der Stad, mits niet buiten de Hoogewoerds- of Zijlpoort. Opgave van Ligging, Huizing en Huurprijs onder Letter **C.** aan het Bureau dezer Courant.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING,

(Om Contant Geld,)

op Dingsdag den 16den Maart 1852, op den Huize ***Klein Endegeest***, onder *Oegstgeest*, des morgens ten *half tien* ure, van eenen netten en goed onderhouden **INBOEDEL**, waaronder fraaije Mahonyhouten en andere Meubelen, Spiegels, Pendule, Klok, Porselein, Koper, Tin, Blik, IJzer, Aarde- en Glaswerk, Mangel en Pers, IJzeren Fournuis, Kagchels, Tafel en Bedlinnen, Bedden en Toebehooren, ongemunt Goud- en Zilverwerk en Kostbaarheden.

Alles te zien Vrijdag en Zaturdag den 12den en 13den Maart 1852, des morgens van 10 tot des namiddags 3 ure.

OPENBARE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, op Zaturdag den 13den Maart 1852, des avonds ten 6 ure, van de navolgende HUIZEN binnen gemelde Stad, als:

N°. 1. Een in de Groenesteeg omtrent de Middelste Gracht, Wijk VII, N°. 347. — N°. 2. Een aan de Uiterste Gracht aan den hoek van de Groenesteeg, Wijk VII. N°. 360. — N°. 3. Een in de Groenesteeg, aan den hoek van de Vestestraat, Wijk VII. N°. 184. — N°. 4. Een PAKHUIS EN ERF, op de Uiterste Gracht, omtrent de Groenesteeg, Wijk VII. N°. 456. — N°. 5. Een HUIS EN ERF op de Middelste Gracht, Wijk VII. N°. 586. — N°. 6. Vier HUIZEN in de Juffertjespoort, aan de Binnenvest Gracht, omtrent de Kruisstraat, Wijk V. N°s. 129, 130, 131, 132. — N°. 7. Een PAKHUIS aan den Apothekersdijk, Wijk VI. N°. 12. — N°. 8. Een HUIS EN ERF, in de Vestestraat, aan den hoek van de Slopsteeg, Wijk VII. N°. 181.

Te bezigtigen daags voor en op den dag der Verkooping; zijnde Informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris P. MULLER, te *Leyden*.

BEURTSCHEPEN,

EN

LADING LIGGENDE TE LEYDEN IN DE HAVEN.

Naar *Dordrecht*,	Maandag	8	Maart,	12	uur,	Schipper KRUL.
» *Zwolle*,	»	8	»	12	»	»
» *Amersfoort*,	Dingsdag	9	»	12	»	J. HOUTZAGER.
» *Alkmaar*,	Woensdag	10	»	9	»	L. KROON.
» *Sneek*,	»	10	»	11	»	K. VIERSMA.
» *Deventer*,	Donderdag	11	»	12	»	L. HEUKELS.
» *Hoorn*,	Vrijdag	12	»	10	»	J. RAJER.

Alle Goederen zullen dienstvaardig bij den Besteller G. VAN DORSTEN in 't Veerhuis tot de eerst afvarende gelegenheid aangenomen worden, als voor geheel *Noordholland*, *Gelderland*, *Overijssel*, *Friesland*, *Groninger*, *Drenthe*, enz.

Dingsdag Namiddag ten 5 ure, zullen door den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK, te *Leyden* worden verkocht, de BOEKENKASTEN, waaronder eene fraaije Ebbenhouten KAST, PRENTWERKEN, GRAVUREN, SCHILDERIJEN, PORTRETTEN, MUZIEK, waaronder eene echte zes Octaaf Engelsche PIANO, van BROADWOOD, KANTOOR- en SCHRIJFBEHOEFTEN en RARITEITEN, waaronder een keurig bewerkt KUNSTKABINETJE en eene zeer groote BRANDSPIEGEL.

Alles is nog **HEDEN** van 's morgens ten *tien*, tot 's namiddags ten *drie* ure te zien.

Eene ongesteldheid aan de maag, genezen door de Pillen van Holloway.

Eene Dame, die eene vriendin is van de familie van Generaal ROSAS, Gouverneur der Republiek La Plata, verklaart, dat zij onlangs volkomen genezen is van eene ongesteldheid van de maag, door de *Pillen* van HOLLOWAY. Zij had deswegen de bekwaamste Geneesheeren in het land geraadpleegd, doch geen hunner was in staat geweest haar te herstellen van eene kwaal, die, zoo zij zegt, haar langzamerhand van het leven zou beroofd hebben, indien zij niet besloten had de *Pillen* van HOLLOWAY te nemen. De Heer JOHN EEASTMAN, een aanzienlijk koopman te Buenos-Ayres, heeft het boven aangehaalde aan den Professor HOLLOWAY medegedeeld in eenen brief gedagteekend den 4den September 1849.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.

Potjes Zalf à *f* 0.90 *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, te *'s Hage* bij W. C. VAN DORT en te *Gouda* bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 6 *Maart.* Van *f* 36 tot *f* 39.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 6 *Maart.*

Tarwe *f* 9.00 tot *f* 9.40. Rogge *f* 7.00 tot *f* 7.40. Gerst *f* 5.50 tot *f* 5.70. Haver *f* 3.20 tot *f* 3.60. Paardeboonen *f* 5.20 tot *f* 5.40. Duiveboonen *f* 6.20 tot *f* 6.50.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 5 Maart.

	Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à $2\frac{1}{2}$ pCt.	59	$59\frac{1}{16}$	59
Dito Certificaten . . . » 3 »	70	—	—
Dito dito . . . . » 4 »	$90\frac{3}{8}$	$90\frac{5}{8}$	—
Amortisatie Syndicaat . . » $3\frac{1}{2}$ »	$90\frac{1}{2}$	—	—
Handelmaatschappij . . » $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
O. I. Leening . . . . . » 4 »	—	—	—
Dito Holl. Spoorweg . . »	65	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg . » $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Haarlemmermeer . . . . » 5 »	105	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816 » 5 »	$105\frac{7}{8}$	—	—
Dito dito 1828 en 1829 . . » 5 »	—	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833 » 5 »	$95\frac{1}{8}$	—	—
Dito 1840 . . . . » 4 »	—	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°. . . » 4 »	$88\frac{5}{8}$	—	—
Dito dito Nieuwe . . . » 4 »	—	—	—
Inschrijving in Assign. . . » 6 »	$68\frac{1}{4}$	—	—
Certificaten van dito . . . » 6 »	$68\frac{1}{4}$	—	—
POLEN, Obligatiën . . . . . » 4 »	$79\frac{3}{4}$	$79\frac{13}{16}$	$79\frac{13}{16}$
Dito Aandeelen met Loten. fl. 250 *f*	—	—	—
Dito dito 1835 . . . . » 500 »	$151\frac{1}{2}$	—	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £ à 5 pCt.	$18\frac{7}{8}$	$18\frac{15}{16}$	$18\frac{7}{8}$
Dito dito Onbep. Stukken . » 5 »	$18\frac{7}{8}$	$18\frac{15}{16}$	$18\frac{7}{8}$
Dito Obligatiën . . . . . » 3 »	$41\frac{7}{8}$	$41\frac{1}{2}$	$41\frac{1}{2}$
Dito Binnenl. à 6 m. . . . » 3 »	$38\frac{7}{16}$	$38\frac{1}{2}$	$38\frac{1}{2}$
Coupons Ardoin	11	$11\frac{1}{8}$	11
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. . » 5 »	—	—	—
Dito . . . . » 4 »	—	—	—
Dito Metall. . . . . . . » 5 »	$73\frac{1}{2}$	$73\frac{1}{2}$	—
Dito Nieuwe . . . . . . » 5 »	$82\frac{1}{8}$	$82\frac{1}{4}$	$82\frac{3}{16}$
Dito 1847 . . . . » $2\frac{1}{2}$ »	38	$38\frac{1}{4}$	—
BELGIE, Banc. . . . . » $2\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD . . . » $2\frac{1}{2}$ »	48	$48\frac{1}{4}$	$48\frac{1}{4}$
BRAZILIE, 1824 100 £ . . . 5 »	97	$97\frac{1}{8}$	$97\frac{1}{8}$
PORTUGAL, te Londen . . . » 5 »	$37\frac{3}{4}$	—	—
Dito dito . . . . » 4 »	$35\frac{11}{16}$	$35\frac{3}{4}$	[illegible]
VENEZUELA, ... » $3\frac{1}{4}$ »	$38\frac{1}{4}$	$38\frac{1}{4}$	[illegible]
MEXICO, ... » 5 »	$32\frac{3}{8}$	$32\frac{1}{4}$	$32\frac{1}{4}$
AMERIKA, Bankactiën	$4\frac{15}{16}$	$5\frac{1}{8}$	$4\frac{15}{16}$

Grieken $5\frac{7}{8}$, $6\frac{3}{16}$.

Braz. 1839, £ 100, 5 pCt. $95\frac{1}{2}$, $95\frac{1}{4}$.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.60 à 70.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van [illegible]